

De medaille prinses Elisabeth

Leopold Verbist

Haar leven

Prinses Elisabeth Theresia Maria Helena werd geboren op 25 oktober 2001 te Anderlecht als eerste kind van de toenmalige kroonprins Filip (ondertussen koning) en Mathilde gravin d'Udekem d'Acoz.

Prinses Elisabeth volgde het lager en middelbaar onderwijs in het *Sint-Jan Berchmanscollege* te Brussel. Als eerste toekomstige monarch volgde ze les op een Nederlandstalige school. Ze spreekt daardoor accentloos Nederlands, een unicum in de geschiedenis van het Belgisch vorstenhuis. In 2018 ging ze voor de laatste twee jaar middelbaar studeren aan het *UWC Atlantic College* in Wales (UWC = United World College). In 2020-2021 studeerde ze een jaar aan de *Koninklijke Militaire School* te Brussel, waar ze "Militaire en Sociale Wetenschappen" volgde, wederom als Nederlandstalige studente. Ze volgt nu de driejarige opleiding "History & Politics" aan het *Lincoln College*, dat deel uitmaakt van de *Universiteit van Oxford*. Ze spreekt ondertussen ook vloeiend Frans, Engels en Duits.

De Salische Wet (Lex Salica)

De Salische Wet heeft zijn oorsprong bij de Salische Franken, ingevoerd door koning Clovis in de jaren 507-511. In een meer specifieke betekenis duidt de Salische Wet vanaf de 15de eeuw ook op de uitsluiting van vrouwelijke troonopvolging.

In België werd de Salische Wet via een grondwetswijziging afgeschaft in 1991. Kwatongen beweren dat de directe aanleiding was om uit te sluiten dat prins Laurent ooit koning van België zou worden, in het geval Filip iets zou overkomen of alleen vrouwelijke nakomelingen zou hebben. Nochtans was België een van de laatste landen in Europa om de Salische Wet af te schaffen na Zweden in 1979.

De Salische Wet was bijvoorbeeld ook de oorzaak dat Nederland en Luxemburg, die in een personele unie verenigd waren, gescheiden werden in 1890. Wilhelmina werd toen koningin van Nederland wat niet toegestaan was in Luxemburg wegens de Salische wet.

De familienaam, een duistere zaak

De familienaam van koning Leopold I was *Van Saksen-Coburg*. In 1920 besloot koning Albert I echter om deze familienaam niet langer meer te gebruiken. Ook het wapen van Saksen werd uit het Belgische koningswapen verwijderd. Reden hiervoor waren de wandaden door de Duitse troepen gepleegd in België tijdens de Eerste Wereldoorlog. Dit besluit werd discreet door hem genomen en niet in de vorm van een Koninklijk Besluit afgekondigd. De gebruikte familienaam werd gewijzigd in *Van België*, *De Belgique*, of *Von Belgien*, naargelang de gebruikte taal. Deze familienaam werd dan gebruikt door alle nazaten, al zit daar een beetje variatie op. In de lijst van de afgestudeerden 2020 van het Atlantic College, staat de prinses vermeld als *Elisabeth de Brabant*. Sinds de troonsbestijging van haar vader draagt Elisabeth immers ook de titel van *Hertogin van Brabant*, een titel die voorbehouden is aan de vermoedelijke erfgenaam. In de koninklijke familie wordt ze *Lisa* genoemd. Aan de Koninklijke Militaire School werd ze met *Van België* aangesproken.

Prinses Marie-Esmeralda, de halfzus van koning Albert, die journalist en documentairemaker is, gebruikt meestal de naam Esmeralda de Réthy. Het woord Réthy heeft ze ontleend aan de titel van haar moeder, die Prinses van Retie of in het Frans Princesse de Réthy kreeg.

Echter toen Delphine Boël (°22 februari 1968) in 2020 door de rechtbank werd erkend als de buitenechtelijke dochter van de gepensioneerde koning Albert, kreeg ze de naam van *Delphine Michèle Anne*

Marie Ghislaine de Saxe-Cobourg, want dat is blijkbaar nog steeds de wettelijke familienaam van koning Albert, en dus ook van zijn nakomelingen zoals prinses Elisabeth, al wordt die naam zeer zelden gebruikt.

Monumenten genoemd naar prinses Elisabeth

Verschillende monumenten kregen als eretitel de naam van prinses Elisabeth:

- het *Prinses Elisabeth Antarctica Research Station*, officieel geopend 15 februari 2009;

10 euro 2007 zilver Ø 33 mm 18,75 g,
International Polar Foundation, Prinses Elisabethbasis op Antarctica

- het *Kinderziekenhuis Prinses Elisabeth*, de pediatrische vleugel van het Universitair Ziekenhuis van Gent, dat ze persoonlijk inhuldigde op 7 september 2011 in perfect Nederlands;
- de *Prinses Elisabeth Windmolenzone*, de tweede windmolenzone in opbouw aan de Belgische kust. De beslissing werd genomen in 2019 door de federale ministerraad, ter gelegenheid van de 18de verjaardag van prinses Elisabeth.

Het feest van haar 18de verjaardag

Op 25 oktober 2019 vierde ze haar 18de verjaardag in de troonzaal van het Koninklijk Paleis te Brussel, de dag van haar wettelijke volwassenheid. Er waren 290 genodigden, waaronder hoogwaardigheidsbekleders, ministers, parlementsleden, familie, politiciers, provinciegouverneurs en persoonlijke vrienden. Er waren ook een 80-tal 18-jarigen uit heel het land uitgenodigd. Dat waren geen kennissen van de prinses, maar ze waren geselecteerd door de gemeenten omwille van hun bijzondere verdiensten. Alle genodigden kregen een exemplaar van deze medaille. Bij die gelegenheid werd ook een postzegel met het hoofd van prinses Elisabeth uitgegeven met de tekst “ELISABETH 18”.

Een van de aanwezige jongeren op het 18de verjaardagsfeest van prinses Elisabeth toont fier haar medaille

De opdracht voor het slaan van deze medaille ging naar de firma P. De Greef die ze liet graveren door Beni Debacker. Deze firma had echter in 2019 nog geen eigen fabricagemogelijkheden (nu wel, want ze heeft de firma Fibru overgenomen) en liet ze slaan door de firma Van Ranst te Schoten in brons op 70 mm.

Bibliografie.

Wikipedia, *Salische Wet*, https://nl.wikipedia.org/wiki/Salische_Wet

Wikipedia, *Elisabeth van België*, https://nl.wikipedia.org/wiki/Elisabeth_van_België